

Чл. 30. — (1) Сва потребна објашњења за примену ове уредбе даваће Министар финансија.

(2) Жалбе по споровима, који настану у след примене ове уредбе, подносе се Министарству финансија.

Чл. 31. — Претседник Министарског савета на предлог Министра финансија, може путем уредбе мењати величину личног додатка на скupoћу и услове, под којима се стичу и губе права на лични и породични додатак на скupoћу.

Чл. 32. — Ова уредба добија обавезну снагу првог дана наредног месеца иза месеца, у коме је обнародована у „Службеним новинама”, и тада престаје важити одлука Министарског савета ДРБр. 107201. од 8 октобра 1924 са свима изменама и допунама.

Бр. 75500/1. — Из Општег одељења Министарства финансија, од 27 октобра 1931.

Службене новине Бр. 285. — XCIII. од 5. децембра, 1931. год.

ПРАВИЛНИК

Бр. 41195. од 24. новембра, 1931. год.,

о полагању државног стручног испита чиновничких приправника у Министарству грађевина и то: дипломираних правника, техничара, административних, рачунских и архивских чиновника, практичних техничара, надзорника путова и надзорника вода

На основу § 14 и 260 Закона о чиновницима од 31 марта 1931 год., прописује се следећи Правилник о полагању државног стручног испита чиновничких приправника у Министарству грађевина и то: дипломираних правника, техничара, административних, рачунских и архивских чиновника, практичних техничара, надзорника путова и надзорника вода:

Циљ ћолагања испита

Чл. 1. — Овај испит полаже се ради стицања права чиновничких приправника за постављање на чиновничка службена места.

Овим испитом има да се оцени, да ли кандидат поред теориске има и практичне спреме

за све службене радње из своје струке и да лиовољно познаје све законске прописе, у колико су му потребни за успешно отправљање свих службених послова његове струке.

Право на полагање испита

Чл. 2. — Право на полагање овог државног стручног испита стиче се после двогодишње праксе у државној, бановинској или општинској служби.

Чиновничком приправнику, који у току приправне службе промени струку пре положеног стручног испита, време проведено у радиој струци може се рачунати у рок приправне службе у новој струци, али приправна служба у овој мора да траје најмање једну годину, с тим да са том годином не може да прекорачи крајњи рок од пет година приправне службе.

У случају ако чиновнички приправник пређе у другу струку пошто је у радиој струци већ положио стручни испит, може се ослободити стручног испита у новој струци из оних предмета из којих је испит у претходној струци положио.

Ако чиновнички приправник прекине приправну службу са другог разлога осим због болести или због служења обавезног рока у сталном кадру, радија приправна служба рачунаће му се само у истој струци.

Званичнику, који накнадно стекне спрему непотпуне средње школе или њој равне стручне школе, или испуни услове из § 8. Закона о чиновницима, званичничка служба је једнака приправној служби те струке.

Проведено време у пракси пре и за време школовања не узима се у обзир.

Страни поданици немају право на полагање овог испита.

Врста испита

Чл. 3. — Кандидати могу полагати испит само из оне струке, за коју су стекли стручну спрему.

Време и место полагања испита

Чл. 4. — Испити се полажу у месецу марта сваке године. Изузетно Министар грађевина може одредити још један рок ако се и кад укаже потреба.

Надзорници путова и надзорници вода, као и практични техничари са службом на подручју банских управа, полажу испит у надлежној банској управи а сви остали приправници у Министарству грађевина.

Пријаве за полагање испита

Чл. 5. — Пријаве за полагање испита подносе се писмено оној власти код које се испит полаже, и то најдаље на месец дана пре испитног рока; после овог рока поднете пријаве неће се узимати у обзир.

Уз пријаву сваки ће кандидат приложити:

- 1) школско сведочанство;
- 2) уверење о двогодишњој приправничкој служби;
- 3) уверење о поданству;
- 4) кратак опис живота и рада; и
- 5) таксусу према чл. 14. овог Правилника.

Одлука о пријему кандидата

Чл. 6. — Примљене пријаве Министарство грађевина, односно банска управа, упућује испитној комисији, која ће прегледати пријаве и најдаље за 15 дана пре испитног рока одлучити, који се кандидати пуштају на испит. Ова се одлука саопштава кандидатима преко Министарства грађевина, односно банске управе писмено.

Испитна комисија

Чл. 7. — Испитну комисију за кандидате који полажу испит у Министарству грађевина одређује својим решењем Министар грађевина унапред за сваку годину, а испитну комисију за кандидате који испит полажу у банској управи одређује бан унапред за сваку годину. Истим решењем именује се и деловођа комисије.

Испитна комисија за сваку струку састоји се из три члана, којима се одређују и заменици; претседник комисије је најстарији члан по рангу.

Дужност испитне комисије је да припреми писмене задатке, да их прегледа и кандидате испита.

Писмени испит

Чл. 8. — Писмени испит састоји се из задатка, који ће кандидати имати да израде пред испитном комисијом а који рад може трајати највише шест часова. Израђене задатке кандидати ће предати претседнику комисије.

Техничари и практични техничари у пријави за полагање испита могу захтевати писмен задатак по избору из путева, железница, хидротехнике, са свима потребним објектима, из архитектуре, машинства, електромашинства и из бродарства.

Испитна комисија прегледаће израђене задатке и одлучити, који се кандидати пуштају на усмени испит, а који одбијају за идући испитни рок и одлуку о томе одмах саопштити кандидатима.

Усмени испит

Чл. 9. — Кандидати пуштени на усмени испит, имаће да одговарају на постављена питања из обима њихове струке, тако да кандидат поред практичне спреме покаже и своје теориско знање као и познавање потребних законских прописа и администрације за успешно отправљање службе.

Кандидати који на овом испиту покажу незадовољавајући успех имају понова полагати и писмени и усмени испит у наредном испитном року.

Обим испита

Чл. 10. — I За дипломиране правнике:

1) Познавање свих позитивних закона, уредаба, правила, општих наредаба и упутства у обиму потребном за правилно, тачно и брзо отправљање свих службених административно-правних послова;

2) Познавање свих службених административно-правних радња и законских облика, форме њиховог обављања;

3) Познавање свих услова потребних за законску важност административно-правног посла;

4) Правилна примена закона и законских прописа на конкретне случајеве;

5) Способност брзог и тачног уочавања суштине ствари у појединим пословима и способност кратког, прецизног и логичног излагања мисли;

6) Познавање општих и техничких услова за држање лицитација и свих правилника и општих наредаба у ресору Министарства грађевина, и

7) Архивски послови по пословнику за опште управне власти.

II За грађевинске техничаре према струккамама:

1) Геодезија (мернички инструменти и снимања);

2) Нацртна геометрија;

3) Доњи и горњи строј путева, железница и градских улица;

4) Друмски и железнички мостови и тунели;

5) Станична постројења;

6) Хидрографија, хидрометрија, искоришћавање водне снаге; уређење водних токова, мелиорације, снабдевање водом, канализација;

7) Све врсте фундирања на суву и води;

8) Грађевинске конструкције од дрвета, камена, гвожђа, бетона, армираног бетона и примена ових у свима грађевинским пословима;

9) Наука о грађи, и

10) Грађевинске машине.

III За машинске и електромашинске техничаре према струккамама:

1) Машиински елементи;

2) Парни котлови;

3) Парни мотори (турбине и машине);

4) Дизалице и пумпе свих врста;

5) Термичке и хидрауличке машине и гасни мотори;

6) Локомотиве;

7) Електрична канализација – развођење;

8) Електрична вучка;

9) Електрична машина (динамо-генератори и трансформатори);

10) Грејање, ветрење, водовод и канализација;

11) Аеротехника, и

12) Корито брода и његови делови.

IV За архитектонске техничаре:

1) Геодезија (мернички инструменти и снимања);

2) Нацртна геометрија;

3) Конструкције од дрвета, камена, гвожђа, бетона и армираног бетона, са фундирањем на суву и води, и примена ових у архитектури;

4) Познавање грађевинског алата и материјала, и

5) Главни појмови о архитектонским грађевинама.

V За све техничаре:

Кандидати, поред израде планова за мање објекте из своје струке морају да познају и израду предмера, предрачуна и анализе цена за исте објекте. Исто тако кандидати морају познавати и прописе из закона, уредаба и правилника, који су цитирани у овом правилнику за административне чиновнике, као и остале прописе из њихове струке, у колико је то потребно за успешно и правилно вршење

њихове службе као помоћних органа инжињера и архитеката.

VI. За административне чоневнике:

- 1) Устав Краљевине Југославије од 3. септембра 1931 године;
- 2) Закон о уређењу Врховне државне управе;
- 3) Закон о називу и подели Краљевине на управна подручја;
- 4) Закон о унутрашњој управи;
- 5) Закон о банској управи;
- 6) Закон о управном поступку;
- 7) Закон о устројству Министарства грађевина;
- 8) Закон о чиновницима;
- 9) Закон о државном рачуноводству;
- 10) Грађевински закон;
- 11) Закон о таксама;
- 12) Закон о државном савету и управним судовима;
- 13) Закон о Главној контроли;
- 14) Закон о радњама;
- 15) Закон о осигурању радника;
- 16) Закон о државним путевима;
- 17) Закон о недржавним путевима;
- 18) Закон о искоришћавању водних снага;
- 19) Закон о експропријацији;
- 20) Уредбе о одржавању и заштити јавних путева, мостова и пропуста;
- 21) Уредбе о путарима и надзорницима путева;
- 22) Уредба о подели Министарства грађевина на отсеке;
- 23) Уредба о овлашћеним инжињерима и архитектима;

24) Правилник о раду појединих одељења и отсека и дужностима појединих органа у Министарству грађевина;

25) Правилник за извршење радова у режији;

26) Правилник за набавку материјала за одржавање државних и недржавних путева;

27) Правилник о колаудовању и супер-колаудовању;

28) Архивски послови по пословнику за опште управне власти, и

29) Администрација уопште.

VII. За рачунске чиновнике:

Рачунски чиновници-приправници овај испит полажу у Министарству финансија у свему по правилнику прописаном од истог Министарства.

VIII. За практичне техничаре (према струккамама):

- 1) Познавање свих справа за цртање и свих врста цртаџег материјала;
- 2) Све врсте копирања планова;
- 3) Израчунавање површине и кубне запремине обичних геометарских тела;
- 4) Познавање грађевинског алата и материјала;
- 5) Главни елементи из зидања опеком, каменом и бетоном; израда зидова и сводова и везе дрвета у простим конструкцијама;
- 6) Хидрографија (кишомери, водомери, снимања попречних профиле воденог тока);
- 7) Искоришћавање водне снаге (бране, уставе, преливи);
- 8) Уређење водних токова;
- 9) Врсте грађевинског материјала код водограђевина;

- 10) Насипи поред река за одбрану од поплаве;
- 11) Мелиорације (одводњавање и наводњавање);
- 12) Снабдевање водом и канализација;
- 13) Познавање законских прописа цитираних у овом правилнику за административне чиновнике, и то само у обиму, колико је то потребно за успешно и правилно вршење њихове службе, и
- 14) Администрација уопште.

IX. За архивске чиновнике:

- 1) Познавање законских прописа цитираних у овом правилнику за административне чиновнике у тач. 1—9 закључно;
- 2) Закон о таксама;
- 3) Уредба о подели одељења Министарства грађевина на отсеке;
- 4) Уредба о овлашћеним инжињерима и архитектама;
- 5) Правилник о раду појединих одељења и отсека и дужностима појединих органа у Министарству грађевина;
- 6) Архивски послови по пословнику за опште управне власти, и
- 7) Администрација уопште.

X. За надзорнике путева и надзорнике воде (према струкама):

- 1) Познавање свих врста радова на оправци и одржавању сувоземних путева и свих објеката на њима;
- 2) Познавање свих врста грађевинског материјала за одржавање путева и мостова;
- 3) Начин вађења камена као и његова прерада за употребу на путевима и мостовима;

- 4) Познавање грађевинског алата за оправку и одржавање путева и мостова;
- 5) Снимање и цртање поједињих делова пута, које треба оправити, као и објеката на њима;
- 6) Премер и израчунавање депонованог материјала за одржавање путева и мостова и обрачунавање утрошеног материјала;
- 7) Руковање и чување грађевинског алате у магацинima;
- 8) Организација хидрографске службе (водомерне и кишомерне);
- 9) Израда елaborата за мање објекте за регулацију река као и за мелиорацију;
- 10) Вршење одбране од поплаве (организација и начини);
- 11) Израда спискова надничара и њихових надница и спремање свих нужних рефераата, и
- 12) Познавање законских прописа цитираних у овоме правилнику за административне чиновнике, и то само у обиму, колико је то потребно за успешно и правилно вршење њихове службе.

Оцена успеха и издавање дипломе

Чл. 11. — С обзиром на израђени писмени задатак и одговоре на усменом испиту Комисија ће оценити успех кандидата, са:

- 1) Положио одлично;
- 2) Положио врло добро;
- 3) Положио добро;
- 4) Положио;
- 5) Није положио.

Кандидати који су положили овај испит добиће диплому о томе, коју потписује претседник комисије, а премапотписује деловођа.

Испит се може полагати три пута

Чл. 12. — Државни стручни испит може се полагати свега три пута. Ако кандидат и трећи пут испит не положи, губи за свада право на полагање овог испита.

Чиновнички приправник који не положи стручни испит до навршетка пете године приправне службе, или који га ни трећи пут не положи пре тога рока, мора се отпустити из приправне службе.

Осуство за полагање испита

Чл. 13. — Ако је кандидат у државној служби онда за спремање ради полагања овог испита, као и за путовање од места становља до места у коме испит полаже и натраг, има право на осуство најмање петнаест а највише месец дана.

Нарада испитивачима

Чл. 14. — Претседнику, члановима и деловођи испитне комисије припадају награде по правилнику Министарства финансија ДР.Бр. 72.100. од 14. јуна 1927. год., које сносе сами кандидати који полажу испит.

Накнада путних трошкова

Чл. 15. — Приправнику који полаже стручни испит ван места свог службовања признаје се право на путне трошкове ако испит положи.

Важење правилника

Чл. 16. — Овај правилник важи од дана обнародовања у „Службеним новинама“ а од тога дана престаје да важи правилник о полагању државног стручног испита у ресору Министарства грађевина Бр. 31850. од 10 новембра 1926. год.

Службене новине Бр. 285. — XCIII од 5. децембра, 1931. год.